

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

XIVe KAMER

A R R E S T

**nr. 235.859 van 27 september 2016
in de zaak A. 212.978/XIV-35.795**

In zake : Stefan VERREYKEN
 bijgestaan en vertegenwoordigd door
 advocaat Wouter Thibaut
 kantoor houdend te 2610 Wilrijk
 Prins Boudewijnlaan 177-179
 bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

de BELGISCHE STAAT, vertegenwoordigd door
de minister van Defensie, belast met Ambtenarenzaken

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ingesteld op 3 juli 2014, strekt tot de nietigverklaring van het koninklijk besluit nr. 363 van 24 april 2014 waarbij de aanvraag van verzoeker tot vrijstelling van de terugbetaling van de vormingskosten en van de tijdens de vorming genoten wedden, werd geweigerd.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend en verzoeker heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Eerste auditeur Geert De Bleeckere heeft een verslag opgesteld.

Verzoeker heeft een verzoek tot voortzetting van het geding en een laatste memorie ingediend. De verwerende partij heeft een laatste memorie ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 18 mei 2016.

Staatsraad Kaat Leus heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Wouter Thibaut, die verschijnt voor verzoeker, en kapitein-commandant van het Vliegwezen Maarten Kerckhofs, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Geert De Bleekere heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Op 21 augustus 2001 treedt verzoeker bij de verwerende partij in dienst in de hoedanigheid van kandidaat-beroepsofficier. Hij wordt toegelaten tot de Koninklijke Militair School (KMS) en start zijn vorming in de 156ste promotie van de polytechnische faculteit.

3.2. Op 8 maart 2003 wordt verzoeker het slachtoffer van het misdrijf van opzettelijke slagen en verwondingen waarbij hij een rotsbeenfractuur opliep aan het linkeroor met gehoorverlies tot gevolg. Deze kwetsuur leidt er toe dat verzoeker op 25 juni 2003 ongeschikt wordt verklaard als piloot bij het Varend Personeel van de Krijgsmachtdelen. Dit misdrijf wordt correctioneel vervolgd waarbij verzoeker zich burgerlijke partij stelt en waarbij hij in het gelijk wordt gesteld met een arrest van het hof van beroep te Brussel van 10 september 2013.

3.3. Op 1 september 2003 behaalt de verzoeker de academische graad van “Kandidaat Burgerlijk ingenieur Polytechnicus” en op 20 november 2006 het diploma van “Burgerlijk ingenieur Polytechnicus”. Verzoeker is vervolgens bij de Krijgsmacht aan de slag als Technisch Officier in F 16-onderhoudsafdeling (tot 2010), F 16-materiaalbeheerder (tot 2013) en infrastructuur-materiaalbeheerder. In 2013 krijgt hij een aanbod van de firma Snecma Services Brussel.

3.4. Op 24 september 2013 dient verzoeker, per Model B, een aanvraag tot “Tijdelijke Ambtsontheffing wegens Persoonlijke Aangelegenheden” (TAPA) in. Hij vraagt tevens, in het geval dat zijn aanvraag voor TAPA geweigerd wordt, zijn ontslag aan. In dezelfde aanvraag verzoekt hij ook de vrijstelling van de terugbetaling van de tijdens de vorming genoten wedden. Verzoeker motiveert deze aanvraag als volgt:

“Ik wens TAPA aan te vragen, en ontslag indien TAPA geweigerd wordt.
De gewenste datum van mijn vertrek is 01/01/2014.

Ik vraag een vrijstelling van de terugbetaling van het resterend bedrag aan ontvangen wedden tijdens [de] vorming, op basis van volgende elementen: ik heb een terugbetaling lopen van een zware hypothecaire lening, mijn vrouw en ik hebben een kind op komst tegen februari 2014, mijn vrouw heeft recent een dierenartspraktijk opgestart waarvoor ze een lening is aangegaan en deze praktijk is nog verlieslatend.

Ik heb voor de KMS luchtcadetten gedaan omdat ik al sinds mijn 12de levensjaar militair piloot wens te worden. Met succes heb ik de selectieproeven KMS doorstaan en ben ik begonnen als kandidaat Varend Personeel in 2001. In 2003 heb ik een zeer grote klap gekregen toen ik medisch afgekeurd werd. Ik wou echter KMS afwerken en mijn carrière binnen Defensie een kans geven. Aanvankelijk ging het de goede weg uit toen ik, na af te studeren in de 156ste POL in 2006, in Kleine Brogel begon als Technisch Officier in 2007. Maar toch heb ik uiteindelijk te veel moeite om mijn weg te vinden binnen Defensie, en wens ik nu heel graag een poging te doen om mij verder te ontwikkelen buiten Defensie.”

3.5. Op 8 oktober 2013 antwoordt verzoeker op een vraag van zijn personeelsbeheerder dat hij een TAPA wenst voor een duur van 12 maanden. Op 24 oktober 2014 vraagt zijn personeelsbeheerder per e-mail of verzoeker nog iets wenst toe te voegen aan zijn aanvraag voor TAPA of ontslag en zijn verzoek tot vrijstelling van de terugbetaling van de tijdens de vorming genoten wedden, zoals

verwoord in zijn Model B. De personeelsbeheerder brengt verzoeker ook ter kennis dat de rendementsvergoeding 3.305,90 euro bedraagt. Dezelfde dag antwoordt verzoeker per e-mail met de enige mededeling dat hij kennis neemt van het openstaande bedrag van de rendementsvergoeding. Hij voegt niets toe aan de argumentatie van zijn aanvraag, ook geen bewijsstukken.

3.6. Op 4 november 2013 maakt generaal-majoor, chef van de Divisie Beheer van de Algemene Directie *Human Resources*, het dossier betreffende verzoekers aanvraag tot TAPA of ontslag uit het kader van de beroepsofficieren over aan de minister van Landsverdediging. Hij adviseert zowel de aanvraag tot TAPA als de aanvraag tot ontslag ongunstig.

Bij koninklijk besluit nr. 117 van 26 november 2013 wordt het ontslag van verzoeker met ingang van 1 januari 2014 aanvaard.

3.7. Op 7 januari 2014 deelt de chef van de sectie loopbaan van de Algemene Directie *Human Resources* aan verzoeker mee dat hij een vergoeding van 3.305,90 euro verschuldigd is aangezien hij op de datum van zijn ontslag niet voldeed aan de wettelijk vereiste rendementsvoorwaarden. De brief vermeldt ook dat zijn aanvraag om een vrijstelling te bekomen van de terugbetaling van de vormingskosten en van de tijdens de vorming genoten wedden om uitzonderlijke sociale redeneren, in behandeling is.

3.8. Op 10 maart 2014 stelt de chef van de divisie Beheer van de Algemene Directie *Human Resources* aan de minister van Landsverdediging voor om het verzoek tot vrijstelling tot terugbetaling van verzoeker te weigeren. De directeur-generaal *Human Resources* gaat akkoord met dit advies.

3.9. Bij koninklijk besluit nr. 363 van 24 april 2014 wordt de aanvraag van verzoeker tot vrijstelling van terugbetaling van de (rendements)vergoeding van 3.305,90 euro geweigerd op grond van de volgende overwegingen:

“Overwegende dat Stefan VERREYKEN door het koninklijk besluit nr. 117 van 26 november 2013 zijn ontslag heeft bekomen op eigen aanvraag op datum van 1 januari 2014;

Overwegende dat hij aan de Schatkist een wettelijke opgelegde vergoeding schuldig is in geval van ontslag vóór de voltooiing van de rendementsperiode;

Overwegende dat die vergoeding in het geval van belanghebbende, 3.305,90 euro bedraagt en gevorderd werd op datum van 7 januari 2014;

Overwegende dat betrokkene de volgende sociale redenen aanvoert om een vrijstellingsaanvraag ingediend op datum van 24 september 2013 te rechtvaardigen;

1° hij verklaart dat hij een zware hypothecaire lening moet afbetalen;

2° hij meldt dat er een kind op komst is tegen eind februari 2014;

3° hij verklaart dat zijn vrouw recent een dierenartspraktijk heeft opgestart waarvoor ze een lening is aangegaan en dat deze praktijk nog verlieslatend is;

4° hij is in de Koninklijke Militaire School (KMS) als kandidaat piloot begonnen en werd in 2003 medisch ongeschikt voor de luchtdienst verklaard. Hij beweert veel moeite te hebben gehad om zijn weg te vinden binnen Defensie en wenste zich buiten Defensie verder te ontwikkelen;

Overwegende dat betrokkene geen enkel rechtvaardigend element of bewijsstuk heeft ingediend dat de uitzonderlijke sociale redenen, zoals bedoeld in artikel 184 van de wet van 28 februari 2007, zou kunnen bewijzen. Hij heeft Defensie verlaten op eigen aanvraag om zijn ontwikkeling verder te zetten en werd op voorhand op de hoogte gebracht van de gevolgen van zijn aanvraag tot ontslag, in het bijzonder over de verplichting van de terugbetaling van een gedeelte van de tijdens zijn vorming genoten wedden;

Overwegende dat zijn ongeschiktheid als kandidaat piloot tijdens zijn vorming, met als gevolg de voortzetting van zijn vorming in het kader van het niet-varend personeel, geen argument met uitzonderlijk sociaal karakter vormt dat een vrijstelling van de terugbetaling kan rechtvaardigen;

Overwegende dat de studies en de vorming van belanghebbende werden van 21 augustus 2001 tot 26 december 2006 integraal door Defensie bekostigd;

Overwegende dat belanghebbende van de volledigheid van zijn wedden heeft genoten tijdens de vorming, hetzij 82.647,47 euro;

Overwegende dat uit het gecombineerd onderzoek van de sociale situatie van betrokkene en van de redenen die de terugbetaling van de genoten wedden tijdens de vorming rechtvaardigen, blijkt dat een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de terugbetaling van de vormingskosten en de genoten wedden tijdens de vorming niet kan verleend worden.”

Dit is de bestreden beslissing.

Zij wordt op 6 mei 2014 met een aangetekend schrijven aan verzoeker betekend. In die mededeling wordt verzoeker er onder meer op gewezen, dat hij, zo hij wil genieten van een terugbetalingsplan, hij dat met de daartoe bevoegde dienst kan bespreken.

IV. Onderzoek van de middelen

Opmerking vooraf

4. Verzoeker voert in een eerste middel de schending aan van het redelijkheidsbeginsel, en in een tweede middel de schending van de motiveringsplicht. De vraag naar de schending van het redelijkheidsbeginsel is pas aan de orde wanneer vaststaat dat de bestreden beslissing op deugdelijke motieven steunt. Er is immers sprake van een schending van het redelijkheidsbeginsel wanneer een beslissing steunt op feitelijk juiste en rechtens relevante motieven, maar er een kennelijke wanverhouding bestaat tussen die motieven en de inhoud van de kwestieuze beslissing.

Het tweede middel wordt derhalve eerst beoordeeld.

A. Tweede middel

Uiteenzetting van het middel

5. Verzoeker voert in het tweede middel van zijn verzoekschrift een schending aan van de motiveringsplicht. Hij licht toe dat de bestreden beslissing waarbij zijn aanvraag tot vrijstelling van de terugbetaling van de vormingskosten en van de tijdens de vorming genoten wedden, werd geweigerd “onvoldoende gemotiveerd” werd omdat “met geen woord gerept werd over de door [verzoeker] aangehaalde dwingende familiale en sociale redenen”. De verwerende partij had hierover minstens standpunt moeten innemen. Door dit niet te doen werd de motiveringsplicht geschonden.

In zijn memorie van wederantwoord voegt hij nog toe dat de verwerende partij heeft gemeend te kunnen volstaan “door aan te halen dat [verzoeker] geen stukken bijbrengt waardoor zij tot de beslissing komt dat het verzoek diende te worden afgewezen”. De verwerende partij diende in haar beslissing uitdrukkelijk te vermelden met welke relevante beoordelingscriteria zij

rekening heeft gehouden bij het nemen van de bestreden beslissing, zoals bijvoorbeeld de loopbaan van verzoeker, zijn sociale context, de financiële impact voor verzoeker. De verwerende partij heeft manifest verzuimd om de door verzoeker opgeworpen argumenten op basis van een eigen feitencontrole en oordeelsvorming te beantwoorden. Dit is onverenigbaar met de elementaire vereisten van het legaliteits- en opportunitetsonderzoek waartoe de verwerende partij verplicht is.

In zijn laatste memorie repliceert verzoeker nog dat niet kan worden aanvaard dat de verwerende partij bij gebrek aan stukken de financiële situatie van verzoeker en de aanwezigheid van een uitzonderlijke sociale reden niet heeft kunnen nagaan. Hij meent dat aldus wordt uitgegaan van een verkeerde premisse aangezien verzoeker wel degelijk een aantal pertinente elementen heeft aangehaald, weliswaar niet gestaafd door stukken, te verklaren door het feit dat verzoeker “niet afdoende op de hoogte was van de geplogendheden in een dergelijk dossier”. Dat belet nochtans niet dat de verwerende partij verplicht is de feiten te controleren en een opportunitetsonderzoek te voeren. Tot slot stelt hij dat geen enkele duiding wordt gegeven waarom het schadegeval van 8 maart 2003 geen geldig argument is.

Beoordeling

6. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 ‘betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen’ verplichten de administratieve overheid in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen, en dat op “afdoende” wijze.

Het afdoend karakter van de motivering betekent dat de motivering pertinent moet zijn, dit wil zeggen dat ze duidelijk met de beslissing te maken moet hebben, en dat ze draagkrachtig moet zijn, dit wil zeggen dat de aangehaalde redenen moeten volstaan om de beslissing te dragen. De belangrijkste bestaansreden van de motiveringsplicht, zoals die wordt opgelegd

door de voormelde wet van 29 juli 1991, bestaat erin dat de betrokkene in de hem aanbelangende beslissing zelf de motieven moet kunnen aantreffen op grond waarvan ze werd genomen, opdat de betrokkene met kennis van zaken zou kunnen uitmaken of het aangewezen is de beslissing met een annulatieberoep te bestrijden.

7. Artikel 184, eerste lid, van de wet van 28 februari 2007 ‘tot vaststelling van het statuut van de militairen en kandidaat-militairen van het actief kader van de Krijgsmacht’ machtigt de Koning ertoe de militair die er om verzoekt voor uitzonderlijke sociale redenen bij gemotiveerde beslissing vrij te stellen van de gehele of gedeeltelijke terugbetaling van de vormingskosten en de tijdens de vorming genoten wedden. Luidens de parlementaire voorbereiding van deze bepaling wordt ermee de mogelijkheid geopend om voor militairen die voor het beëindigen van hun rendementsperiode de hoedanigheid van militair verliezen, of voor aspirant officieren die na het behalen van hun bachelordiploma vooralsnog mislukken in de rest van academische studies, en die om sociale redenen in de onmogelijkheid verkeren om het in artikel 180 van dezelfde wet bepaalde deel van de tijdens de vorming genoten wedden volledig terug te betalen, deels of volledig van deze terugbetaling vrij te stellen (*Parl. St. Kamer, 2006-2007, nr. 51-2759/1, 96-97*).

De vrijstelling kan luidens artikel 184, eerste lid, van de wet van 28 februari 2007 slechts voor “uitzonderlijke sociale redenen” worden verleend wat een appreciatie in het concrete geval vereist. Of een reden als “uitzonderlijk sociaal” kan worden beschouwd, zal moeten blijken uit de concrete gegevens die dit uitzonderlijk sociaal karakter kunnen staven.

8. In de motivering van de bestreden beslissing wordt onder meer overwogen dat verzoeker geen enkel rechtvaardigend element of bewijsstuk heeft ingediend dat de uitzonderlijke sociale redenen, zoals bedoeld in artikel 184 van de wet van 28 februari 2007, zou kunnen bewijzen. Verzoeker heeft Defensie verlaten op eigen aanvraag om zijn ontwikkeling verder te zetten en werd op voorhand op de hoogte gebracht van de gevolgen van zijn aanvraag tot ontslag, in het bijzonder

over de verplichting van de terugbetaling van een gedeelte van de tijdens zijn vorming genoten wedden. De bestreden beslissing overweegt nog dat verzoekers ongeschiktheid als kandidaat-piloot tijdens zijn vorming, met als gevolg de voortzetting van zijn vorming in het kader van het niet-varend personeel, geen argument met uitzonderlijk sociaal karakter vormt dat een vrijstelling van de terugbetaling kan rechtvaardigen.

Van diegene die verzoekt om een vrijstelling op uitzonderlijke sociale redenen als bedoeld in het genoemde artikel 184, eerste lid, van de wet van 28 februari 2007 mag redelijkerwijze worden verwacht dat hij zijn aanvraag op een zorgvuldige wijze voorbereidt en opstelt, wat inhoudt dat hij de nodige stukken toevoegt die zijn aanvraag kunnen staven. Dat blijkt, ten overvloede, ook uit de door verzoeker bijgebrachte interne nota van Defensie van 17 juni 2002 ‘houdende vaststelling van de rendementsperiode en terugvordering door de staat van de bedragen van de vormingskosten en van de tijdens de vorming genomen wedden bij een ontslagaanvraag of dienstverbreking van een Mil of Kand Mil, ofwel bij een voorstel voor ontslag of dienstverbreking van ambtswege of van rechtswege van een Mil of Kand Mil’. In die dienstnota wordt bepaald dat “(1) [w]egens uitzonderlijke sociale redenen [...] de Mil [kan] vragen om vrijgesteld te worden van de gehele of gedeeltelijke terugvordering van hogervermelde bedragen. Betrokkene dient dit te motiveren op het Mod B met in bijlage een gedetailleerde uiteenzetting van de sociale redenen [...]”. De nota vervolgt met “(2) [...] Inderdaad, de Elm (lees: elementen) die een aanvraag tot vrijstelling kunnen steunen zijn in principe gekend door de aanvrager die dan ook rechtstreeks zijn argumenten op het Mod B moet laten gelden en de bewijzen ervan in Bijl voegen [...].”

Te dezen moet worden vastgesteld dat verzoeker heeft nagelaten stavingstukken bij te brengen op grond waarvan de verwerende partij heeft kunnen nagaan of de afbetaling van de hypothecaire lening dermate zwaar was dat dit gegeven als een uitzonderlijk sociale reden zou kunnen worden beschouwd. Hetzelfde geldt ten aanzien van het gegeven van de recent opgestarte

dierenartsenpraktijk van zijn echtgenote die verlieslatend is. Bij gebrek aan een duidelijk zicht op de financiële situatie van verzoekers gezin was de verwerende partij in de onmogelijkheid om te beoordelen of deze situatie als een uitzonderlijk sociale reden kon beschouwd worden die de vrijstelling van terugbetaling kon verantwoorden. Verzoeker kan het in die omstandigheden de verwerende partij niet ten kwade duiden dat zij de financiële impact niet heeft nagegaan vermits dit bij gebrek aan stavingstukken onmogelijk was. Zo ook kon de impact van de nakende geboorte van zijn zoon in die context niet beoordeeld worden. Wanneer de bestreden beslissing in haar motivering stelt dat verzoeker “geen enkel rechtvaardigend element of bewijsstuk heeft ingediend” dan blijkt hieruit met voldoende zekerheid de reden waarom de verwerende partij geoordeeld heeft dat de door verzoeker aangehaalde redenen niet als uitzonderlijk sociaal kunnen worden beschouwd.

9. In zoverre verzoeker zich voor het aantonen van een uitzonderlijk sociale reden ook beroept op de vaststelling dat hij in 2003 medisch ongeschikt is verklaard voor de luchtdienst en dat hij veel moeite heeft gehad om zijn weg te vinden binnen Defensie, wordt in de motivering van de bestreden beslissing niets meer gesteld dan dat dit geen argument met uitzonderlijk sociaal karakter is dat de vrijstelling van terugbetaling kan verantwoorden. Weliswaar verduidelijkt de verwerende partij niet waarom dit geen geldig argument is, maar de vraag is of dit veel verduidelijking behoeft nu blijkt dat verzoeker gedurende jaren na zijn medische ongeschiktverklaring voor de luchtdienst binnen Defensie is blijven functioneren. In die omstandigheden valt redelijkerwijze niet meteen in te zien en verzoeker heeft dat in zijn aanvraag ook niet aannemelijk gemaakt, laat staan aangetoond, hoe een medische ongeschiktverklaring uit 2003 in 2014 (op zich) een uitzonderlijke sociale reden zou kunnen vormen die de vrijstelling van terugbetaling kunnen verantwoorden.

10. Het tweede middel is ongegrond.

B. Eerste middel

Uiteenzetting van het middel

11. In het eerste middel van zijn verzoekschrift roept verzoeker een schending in van het redelijkheidsbeginsel. Hij zet uiteen dat de bestreden beslissing kennelijk onredelijk is. Hij heeft overeenkomstig artikel 184 van de wet van 28 februari 2007 een aanvraag tot vrijstelling van terugbetaling van de vormingskosten en de tijdens de vorming genoten wedden ingediend, en deze aanvraag wordt door de bestreden beslissing geweigerd op grond van de vaststelling dat verzoeker “geen enkel rechtvaardigend element of bewijsstuk heeft ingediend dat de uitzonderlijke sociale redenen, zoals bedoeld in artikel 184 van de wet van 28 februari 2007, zou kunnen bewijzen.” Verzoeker licht toe dat er wel degelijk uitzonderlijke sociale redenen zijn. Ter staving verwijst verzoeker vooreerst naar de hogergenoemde interne nota van Defensie van 17 juni 2002 waarin melding wordt gemaakt van een aantal sociale redenen. Aansluitend daarbij beklemtoont hij dat ook de motieven voor zijn ontslag een rol spelen. Dat verzoeker ontslag heeft genomen is “geheel terug te brengen” tot het schadegeval van 8 maart 2003 waardoor hij geen F 16-piloot meer kon worden. Verzoeker heeft niettemin nog tien jaar getracht zijn carrière bij Defensie uit te bouwen, maar toen hij in 2013 weggetrokken werd uit de F 16 - praktijk en de verplichte overgang diende te maken van de functie “F 16 – materiaalbeheerder” naar “infrastructuur-materiaalbeheerder”, kreeg verzoeker een nieuwe mentale klap die hem ertoe heeft gebracht de kans om buiten Defensie te werken aan te grijpen. Daarnaast zijn er dwingende familiale en sociale redenen. Het is voor verzoeker en zijn echtgenote “niet evident” om de gevorderde bedragen terug te betalen. Verzoeker moet een hypothecaire lening afbetalen, zijn echtgenote heeft recent een dierenartsenpraktijk opgestart en die is op heden verlieslatend en bovendien is verzoeker pas vader geworden op 21 februari 2014.

In zijn memorie van wederantwoord repliceert verzoeker na zijn middel te hebben hernomen naar de interne nota van Defensie van 17 juni 2002

waarin mogelijke voorbeelden van sociale redenen worden aangehaald die kunnen bijdragen tot het bekomen van een vrijstelling zoals de terugbetaling van een zware hypothecaire lening, de aanwezigheid van (een) kleine kind(eren) in het huishouden, een werkzoekende echtgeno(o)te, de geleverde inspanningen om zich aan het militair leven aan te passen zonder met succes te zijn bekroond, enzovoort. Hoewel de situatie van verzoeker gelijk is aan minstens drie van deze voorbeelden werd zijn aanvraag zonder meer geweigerd. Verzoeker beklemtoont nogmaals de impact van het schadegeval van 2003 waardoor hij geen F 16-piloot kon worden hetgeen een grote psychische impact heeft gehad. Dat de situatie van verzoeker beoordeeld wordt “als een geval van desinteresse is dan ook op zijn zachtst gezegd weinig ernstig te noemen”.

Beoordeling

12. De wet bepaalt het begrip “uitzonderlijke sociale redenen”, vermeld in artikel 8 van de wet van 16 maart 2000, niet. De parlementaire voorbereiding van die bepaling bevat op dit punt ook geen enkele verduidelijking. Aangezien niets erop wijst dat de wetgever de delegatie aan de Koning beperkend heeft opgevat, beschikt de Koning ter zake over een zeer ruime appreciatiebevoegdheid.

Een schending van het redelijkheidsbeginsel als algemeen beginsel van behoorlijk bestuur, veronderstelt dat de overheid bij het nemen van de beslissing onredelijk heeft gehandeld, met andere woorden dat zij de haar toegekende discretionaire beoordeling - of beleidsvrijheid onjuist heeft gebruikt. Van een schending van het redelijkheidsbeginsel kan slechts sprake zijn wanneer een beslissing, waarvan is vastgesteld dat ze berust op deugdelijke grondslagen, inhoudelijk dermate afwijkt van het normale beslissingspatroon of, nog, er een zodanige wanverhouding bestaat tussen die motieven en de inhoud van de beslissing, dat het niet denkbaar is dat een andere zorgvuldig handelende administratieve overheid in dezelfde omstandigheden tot die besluitvorming zou komen of die beslissing zou nemen. De Raad van State is in de uitoefening van

zijn wettigheidstoezicht enkel bevoegd om, desgevraagd, na te gaan of de administratieve overheid op grond van de juiste en correct beoordeelde feitelijke gegevens, in redelijkheid tot het bestreden besluit is kunnen komen. Het komt de Raad van State evenwel niet toe zijn beoordeling in de plaats te stellen van die van de bevoegde administratieve overheid.

13. Het auditoraat besluit te dezen tot de ongegrondheid van het eerste middel op grond van de volgende overwegingen.

Uit de beoordeling van het eerste middel is gebleken dat de verwerende partij door het ontbreken van de stavingstukken die een uitzonderlijke sociale reden kunnen aantonen terecht heeft kunnen oordelen dat die redenen niet aanwezig zijn. Er moet dan ook besloten worden dat een schending van het redelijkheidsbeginsel dan ook niet aan de orde is vermits het oordeel dat er geen uitzonderlijk sociale redenen zijn, niet is gebaseerd op een appreciatie van de aangehaalde redenen, maar op de afwezigheid van bewijsstukken die die redenen kunnen staven. De verwerende partij heeft de aangehaalde redenen niet geapprecieerd, terwijl het antwoord op de vraag of het redelijkheidsbeginsel geschonden net afhankelijk is van die appreciatie.

Daarnaast, in zoverre verzoeker poneert dat zijn ontslag (geheel) terug te brengen is tot zijn ongeschiktverklaring in 2003 waardoor hij geen F 16-piloot is kunnen worden, moet worden vastgesteld dat in de mate dit het decisief motief is geweest dat verzoeker ertoe heeft gebracht Defensie te verlaten, het niet onredelijk is dat de verwerende partij geoordeeld heeft dat hierin geen uitzonderlijke sociale reden kon worden gezien (cfr. punt 8), al was het maar dat verzoeker nog gedurende een tiental jaren binnen de Krijgsmacht heeft gefunctioneerd. Het redelijkheidsbeginsel is pas geschonden als het ondenkbaar is dat een andere overheid in dezelfde omstandigheden dezelfde beslissing zou nemen en de loutere vaststelling dat de overheid een gunstiger beslissing had kunnen nemen maakt die beslissing niet onredelijk.

Tot slot, in zoverre verzoeker nog voorhoudt dat het “niet evident” is om de teruggevorderde bedragen terug te betalen, is dit nog geen argument dat de (kennelijke) onredelijkheid van de beslissing kan aantonen. De loutere vaststelling dat het niet eenvoudig is om de gevorderde bedragen terug te betalen, maakt de beslissing niet onredelijk. Dit zou mogelijks het geval zijn mocht verzoeker, niettegenstaande hij zou hebben aangetoond dat hij in de volstreekte onmogelijkheid is om de bedragen terug te betalen (wat te dezen niet is gebeurd), geen vrijstelling zou hebben verkregen. Of dit het geval is kan bij gebrek aan een volledig zicht op de financiële situatie van verzoeker niet worden uitgemaakt.

14. Verzoeker betwist deze conclusie niet. Na kennisneming van het verslag van het auditoraat, heeft verzoeker immers niet de gelegenheid benut die een laatste memorie biedt om nog een andere visie op de beoordeling door het auditoraat weer te geven. Hij verzuimt immers om op de bespreking van het middel in het auditoraatsverslag nog inhoudelijk te reageren en beperkt zich in zijn laatste memorie tot een loutere herhaling van wat hij in zijn eerdere procedurestukken heeft uiteengezet.

De Raad van State ziet geen reden om het anders te zien dan het auditoraat en bevindt aldus, de redenering van het auditoraatsverslag bijvallend, het eerste middel ongegrond.

BESLISSING

1. De Raad van State verworpt het beroep.

2. Verzoeker wordt verwezen in de kosten van het beroep tot nietigverklaring, begroot op 200 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van
zevenentwintig september tweeduizend zestien, door de Raad van State, XIVE
kamer, samengesteld uit:

Geert Debersaques,	kamervoorzitter,
Carlo Adams,	staatsraad,
Kaat Leus,	staatsraad,
bijgestaan door	
Johan Pas,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Johan Pas

Geert Debersaques